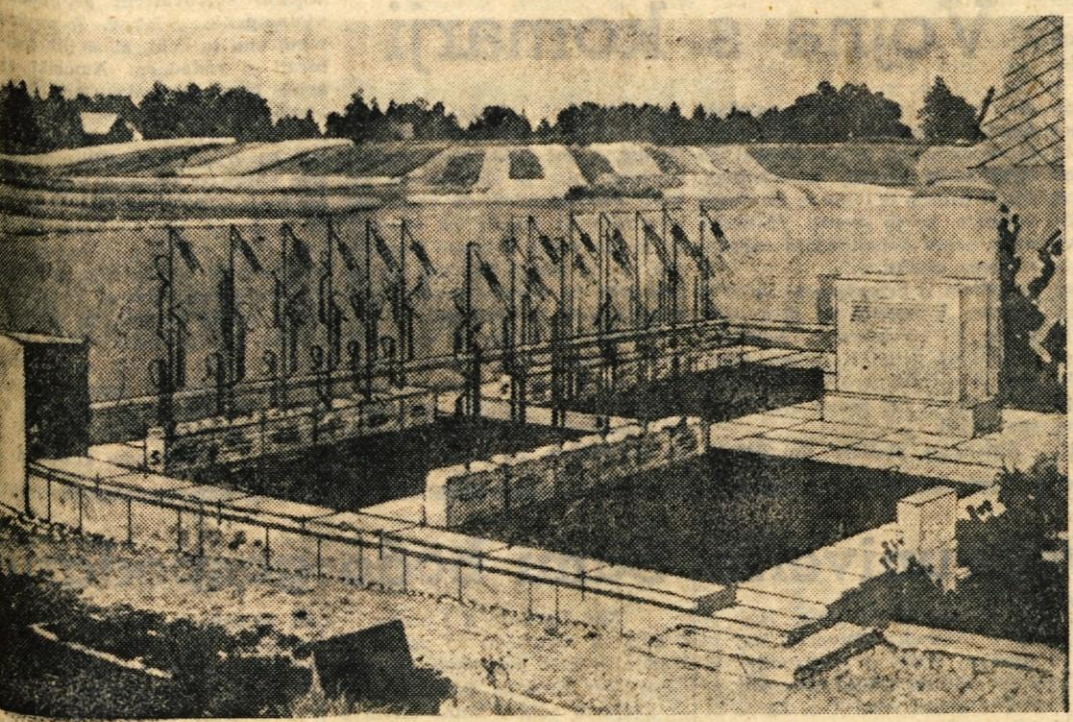

IZDAJA CP - GORENJSKI TISK -
• UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
• GLAVNI UREDNIK SLAVKO
BEZNIK - ODGOVORNI URED-
NIK GREGOR KOČIJAN - TEL.:
UREDNIŠTVO IN UPRAVA 21-90.
GLAVNI UREDNIK 24-75 - TE-
LEFON RAC. PRI KOMUNALNI
BANKI V KRANJU 607-70-1-135

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT
TEDNIK - OD 1. JANUARJA 1958
KOT POLTEDNIK - OD 1. JA-
NUARJA 1960 TRIKRAT TE-
DENSKO: OB PONEDELJKIH,
SREDAH IN SOBOTAH - LETNA
NAROČNINA 900 DIN, MESEC-
NA NAROČNINA 75 DIN, PO-
SAMEZNA ŠTEVILKA 10 DIN

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Takšen bo spomenik padlim na Dobravi

NA DOBRAVI PRI KROPI BODO ODKRILI SPOMENIK „In vendar je vaše seme pognalo ...“

Na jugozahodnem delu obdajajo Dobravo jelovski gozdovi, ki so odigrali kot naravno zatočišče partizanov v času NOB zelo pomembno vlogo. V nedeljo, 29. oktobra, bodo v tej vasi odkrili spomenik padlim borcem, med katerimi je pokopan tudi narodni heroj Stane Zagar. S tem bo ta kraj počastil tudi 20-letnico ljudske vstaje.

Na ta dan bodo mnogi obudili spomine na narodnoosvobodilni boj in na težave, ki so bile s tem povezane, prav tako pa tudi na predvsem ilegalno partijsko delo. Ob tem pa bomo ugotovili, da je seme, ki je bilo sejano v tem času, obrodilo za našo družbeno skupnost bogate sadove. Ob tej priložnosti bomo lahko prebrali tudi 52 v marmornih vklesanih imen svojcev, tovaršev in soborcev, ki so dali svoja življenja za našo osvoboditev. Ugotovili bomo, da je iz vasi Dobrave, Mišac, Otoč in Lipnice padel usak deseti prebivalec.

Ker je partijsko organizacijo ustanovil Stanko Zagar že leta 1931 in se je že pred vojno krepko utrdila med ljudmi, je seveda lahko odločno prišla za delo tudi v prvih dneh okupacije. Velik del vaščanov se je takoj odzval njenemu pozivu in kmalu so padle tudi prve žrtve. Partizanske enote, ki so se čisto zadruževale na pobočju Jelovice, so takrat imele glavni vir prehrane na Dobravi in okolici, česar okupator zaradi dobre organizacije kljub težavam ni mogel preprečiti. Čeprav je bilo tudi nekaj odpadnikov od NOB, je organizacija uspešno delovala vse leto 1941 in tudi ostala via leta do osvoboditve.

Posebno tragičen dan je bil za ta kraj 5. december 1941, ko so Nemci odgnali v zapor in internacijo 42 družin z Dobrave in okolice (185 domačinov). Takrat sta tudi nemška policija in gestapo delala nad njimi strahovit teror in izpila vse njihovo premoženje. Velika teh vaščanov je bila vso okupacijo v internaciji na Bavarskem. Povprečno je bil vsak zaprt, interniran ali izseljen skoraj dve leti, mnogi pa so bili v partizanih.

Borci, aktivisti, interniranci in izselenci so torej umirali po vsej državi domačinov. Umirali so mučeni v zaporih, v Begunjah in drugih nemških koncentracijskih taboriščih in prav tako tudi v izseljeništvu. Zato se jim moramo dostojno odločiti s spomenikom, ki naj spominja na ta veličastni boj in na ljudsko revolucijo.

Grobnišče je urejeno po zamisli prof. Borisa Kobeta. Narejeno je iz

Ena ali dve zavarovalnici DOZ

Jutri, 26. oktobra, bodo predstavniki občinskih ljudskih odborov razpravljali v Kranju o reorganizaciji oziroma o decentralizaciji poslovanja Državnega zavarovalnega zavoda (DOZ). Sedaj posluje za naš okraj podružnica v Radovljici. Zadnja leta se je zavarovanje tako razvilo, da ima podružnica že skoraj milijardo dinarjev dohodka letno. Zlasti se je močno razvilo življenjsko zavarovanje. Z letom 1962 naj bi se ta služba decentralizirala iz sedanjih podružnic v samostojni zavod. V dosedanjih razpravah sta prišla do izraza dva predloga, in sicer, da bi ustanovili dva zavoda na območju našega okraja oz. da bi celotno območje prevzel en sam zavod. Stroški poslovanja bi se v zadnjem primeru znižali za približno 10 do 12 milij. din letno. Vendar gre pri tem tudi za uspešno poslovanje. Na jutrišnjem posvetovanju bodo skušali najti najboljši izhod iz teh možnosti.

Potrebe in možnosti

Verjetno se prav nikjer ne dogaja, da bi bile možnosti tolikšne kot potrebe. In to žal še v posebno visoki meri velja za razmerje med občinskimi proračuni in komunalnimi potrebami. Dviganje družbenega standarda prinaša s sabo nove zahteve in želje prebivalcev za ureditev in izboljšanje komunalnih objektov. Tako je v naše najbolj oddaljene vasičice prodrla želja za vodovodom in elektriko; s cestno, ki ni asfaltirana, so le malokje še zadovoljni; šole postajajo pretesne in neprimerne za sodobne zahteve pouka; v vseh naseljih bi imeli radi primerne prostore za kulturno in politično delo organizacij. Nekatere bi morali urediti kanalizacijo, spet druge avto-busno postajo, pošto, trgovino itd. Veliko krajev imamo in prebivalci v vsakem izmed teh krajev imajo dolg seznam načrtov in potreb za svoje naselje. In po delitvi sredstev že ob začetku leta je večina razočarana: ker se je seznam močno skrajšal ali pa sploh ni mogel biti upoštevan.

V zadnjem času pa je vedno jasneje izrečeno priporočilo, da naj pri urejanju komunalnih objektov pomagajo gospodarske organizacije z delom ustvarjenega čistega dohodka. Ker gre to včasih nekoliko na račun osebnih dohodkov (izplačil raznih viškov), se jeki

Pred reorganizacijo cestne službe pri nas Eno podjetje za Gorenjsko

LOKALNE CESTE BODO ŠE VNAPREJ OSKRBOVALI KRAJEVNI ODBORI

Dve značilnosti Gorenjske: krajevni odbori so se zelo dobro uveljavili pri oskrbovanju lokalnih cest in spričo hitrega razvoja prometa in turistične dejavnosti postaja vsaka cesta pomembna kot sestavni del celote.

Kranj, 23. oktobra — Na posvetovanju predstavnikov okraja in republike s predstavniki občinskih ljudskih odborov Gorenjske so danes v Kranju razpravljali o predlogih reorganizacije cestne službe. Kot predvidevajo predpisi, naj bi namreč v prihodnjem letu vse ceste postale osnovna sredstva novih podjetij, ki bi vsaj v perspektivi s samostojnim finančnim poslovanjem skrbela za vzdrževanje, rekonstrukcije in za nove gradnje cestnega omrežja. Brez izdatkov za ceste (v republiškem okviru nad 7 milijard dinarjev letno) naj bi se postopoma preneslo iz skupnih državnih sredstev (zvezni in republiški skladi) na same koristnike — na ustrezna podjetja oziroma lastnike motornih in drugih vozil. Hkrati pa naj bi končno tudi gradbeni oziroma cestni delavci imeli možnost, da se uveljavljajo kot upravljalec z vzpodbudnim nagrajevanjem po delu in po skupnem ekonomskem uspehu. S prizadevanjem koristnikov cest in delavcev, ki so tam zaposleni, naj bi znižali izdatke za to dejavnost oziroma izboljšali način poslovanja in dela sploh.

Ustrezni organi pri občinskih ljudskih odborih so že razpravljali o teh predlogih, ki naj bi pomagali republiškim organom najti najboljše rešitev. Na današnjem skupnem posvetovanju je prišla do veljave zlasti misel, da bi si večje oziroma pomembnejše ceste (I. in II. reda) na Gorenjskem priključile širšemu območju. Za tako imenovane občinske in krajevne ceste pa naj bi ustanovili podjetja za ožja zaokrožena prometna območja. Tako ne bi imeli podjetja za območje okraja. Ta predlog je izviral zlasti iz ugotovitve, da imamo na Gorenjskem nad 1200 km krajevnih cest IV. reda in da bi bilo upravljanje teh cest dokaj neelastično iz oddaljenega središča. Nemačni sneg, neurje in druge vremenske nepravilnosti narekujejo, da je treba koristiti zlasti iniciative in vire na kraju samem.

Precej so razpravljali o tej in o drugih možnostih, ki jih dopuščajo predpisi in ki bi bile prilago-

jene tukajšnjim potrebam in razmeram. Vendar so se končno zedinili za stališče, da naj bi ustanovili okrajno podjetje. To podjetje naj bi se ukvarjalo z vzdrževanjem, rekonstrukcijami in novogradnjami cestnega omrežja na območju vse Gorenjske. Ceste lokalnega pomena pa bodo raje zaupali samim krajevnim odborom. Z brezplačnim delom, materialom, prevozi in tudi s krajevnimi prispevki so ljudje skoraj v vseh občinah zelo racionalno koristili sredstva, ki jim jih je dala občina in končno so vrednost povečali tudi za petkrat ali šestkrat. To iniciativo državljanov in uveljavljanje krajevnih odborov moramo pohvaliti in nikakor ne kaže tega spreminjati. Občinski ljudski odbori bodo sedaj samo še pretresali, katere ceste naj bi pogodbeno prepustili skupnemu okrajnemu podjetju in katere naj bi še vnaprej zaupali krajevnim odborom.

K. M.

Ob uveljavljanju novega statuta v jeseniški komuni Sami bodo gospodarili

PRVI KRAJEVNI SKLADI V KR. GORI, MOJSTRANI IN ŽIROVNICI

Občinski ljudski odbor na Jesenicah je letos sprejel in že tudi začel uveljavljati pomembne spremembe svojega statuta. Gre za spremembe ob reorganizaciji krajevnih samouprav v zvezi s prenosom pristojnosti iz področja občine in stanovanjskih skupnosti na krajevne odbore. Pri tem so določili sestav krajevnih odborov in zagotovili krepitev njihove materialne osnove.

Pri reorganizaciji krajevnih samouprav so izhajali iz določenih osnov našega družbeno-političnega sistema oziroma iz ugotovitev, ki so jih pokazale analize družbenih odnosov na izvenmestnem teritoriju te komune. Glavne take ugotovitve so bile, da mora občina še ostati temeljna politično-teritorialna organizacija samouprave. Zato s krepitvijo samoupravnih organov niso iz občine na krajevne organe prenesli oblastveno-upravnih funkcij, marveč le dejavnost, ki izvira iz poslovnogospodarskih stikov občine.

Ze dosedanjimi krajevnimi odbori so imeli formalno dokaj široke pristojnosti. Toda le-te so se v praksi zožile le na urejanje manjših komunalnih zadev na območju določenega krajevnega odbora. To je imelo svoj odmev tudi v vsebini zborov volivcev. Volivci niso našli pravega stika z občinsko politiko. Ne glede na to pa so bili krajevni odbori že v letu 1955 šablonsko formirani za določena območja. Se bolj zanimiva je ugotovitev, da krajevnim odborom od leta 1955 do leta 1959 občina sploh ni namenila nobenih sredstev. Sele v zadnjih treh letih je občina odobrila krajevnim odborom po 5 oziroma 7 milijonov dinarjev dotacije. Ta v prvih dveh letih ni bila niti izčrpana, kar je treba pripisati pomanjkljivi dejavnosti krajevnih odborov, ki niso bili sposobni reševati problemov iz tedanjih pristojnosti. Njihova slabost je izvirala že iz samega sestava. V njihovem krogu se nikdar niso združevali interesi posameznih zavodov, turističnih društev in drugih organizacij, marveč je bilo vse ločeno po predstavniških raznih dejavnosti. Sele lani so dozorili (Nadaljevanje na 2. str.)

Sejem elektronike odprt

V soboto, 21. oktobra dopoldne, je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprt VIII. mednarodni sejem »Sodobna elektronika«. Slovesne otvoritve sta se poleg mnogih političnih in družbenih delavcev udeležila tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek in predsednik Izvrnega sveta LRS Boris Kraigher.

Letošnji sejem elektronike je v primerjavi s prejšnjimi lep korak naprej, kar je razvidno tudi iz števila razstavljalcev in razstavljenih predmetov. Letošnjega sejma se je udeležilo 117 podjetij, od tega 54 domačin in 63 inozemskih iz 13 držav. Na letošnjem sejmu sodelujejo nekateri naši najuglednejši inštituti, med njimi vsi trije jugoslovanski nuklearni inštituti. Tudi Gorenjska je prispevala enega razstavljalca, in sicer tovarno Iskra. Če pa govorimo o združeni Iskri — industriji za elektromehamiko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko, tedaj bomo na sejmu srečali kar 162 razstavljenih predmetov in nekaj tisoč sestavnih delov.

Ljubelj ni znan samo ljubiteljem avto-moto dirk, ampak postaja tudi važen mednarodni prehod na meji med Jugoslavijo in Avstrijo. Spričo razvoja obsejnega prometa bo imel predor pod Ljubeljem (na sliki) vse večji pomen.

TOKRAT V SLIKI • TOKRAT V SLIKI

Ljubelj ni znan samo ljubiteljem avto-moto dirk, ampak postaja tudi važen mednarodni prehod na meji med Jugoslavijo in Avstrijo. Spričo razvoja obsejnega prometa bo imel predor pod Ljubeljem (na sliki) vse večji pomen.

Ne samo delo

„Zadnje čase prihaja v našem podjetju vse bolj v ospredje vprašanje, kako bi prodajali naše izdelke na trgu.“

Tako je ondan med drugim povzel predstavnik iz jeseniške Zelenarne na okrajnem posvetovanju o delitvi dohodka. Dejal je, da se je zgodilo, da neki izdelek ni šel tako hitro v prodajo, kot so mislili, kar so potem občutili delavci tudi pri svojih prejemkih.

Tu gre za osrednje vprašanje delavkega samoupravljanja v okviru novega gospodarskega sistema. Dohodki kolektiva in tudi prejemki posameznika niso samo stvar proizvodnje, ampak predvsem stvar končnega ekonomskega uspe-

ha. Doslej so se taki problemi reševali bolj v ožjih komercialnih krogih ali pa so bili preko samoupravnih organov kolektivno samo prikazani. Delavci ob tem niso neposredno čutili posledice težav oz. uspehov na svojih prejemkih. In prav zato je tudi pri današnjem uveljavljanju novega načina nagrajevanja še vsek preveč slišati le o normah in kvotah ter o preko-racevanju proizvodnih obveznosti. Ob taki miselnosti posamezniki navadno puščajo ob strani prodajo in končni ekonomski učinek. Premalo se zanimajo, kako se njihovi izdelki prodajajo, kakšne so pripombe potrošnikov na trgu in podobno. Za to službo ima seveda

kolektiv odgovorne ljudi. Toda tudi delavci se morajo zanimati za to delo, zahtevati morajo poročila o tem na samoupravnih organih in sestankih raznih organizacij.

Prav današnji sistem sproščenih ekonomskih zakonitosti na trgu postavlja delavca — upravljavca v položaj, da ne opravi svojih obveznosti zgolj z delom, marveč šele ob končni realizaciji svojega izdelka. Ni več dovolj samo delo, ampak je potrebno tudi sodelovanje vsakega člana kolektiva pri pravilnem usmerjanju politike podjetja. Sem sodi v prvi vrsti skrb za končni ekonomski uspeh.

K. Makuc

O nagrajevanju v šolstvu v jeseniški občini

Kako poceniti delo

Smo v času, ko gospodarske organizacije sprejemajo nove pravilnike o delitvi dohodkov. Tudi v jeseniški občini so jih nekatera podjetja že sprejela, nekatera pa jih še pripravljajo. Ko ugotovljamo, da je ta stvar v gospodarskih organizacijah še dokaj urejena, ne moremo mimo dejstva, da na področju šolstva tudi v jeseniški občini glede tega še niso dovolj naredili.

Nekaj več pa nam je povedal predsednik Sveta za šolstvo v jeseniški občini tovariš Caserman: »Za začetek novembra pripravljamo širše posvetovanje skupaj z Občinsko zvezo in s prosvetnimi delavci. Na tem posvetovanju se bomo pogovarjali izključno o nagrajevanju na šolah.

Povedati moram, da smo pri tem v precejšnjih težavah. Tare nas predvsem to, kako bi dobili

uslužbenec v naši upravi. Morda si bomo s tem kaj pomagali. Pogovorili smo se tudi, da bi občinski Zavod za pedagoško službo v kratkem času pripravil neki predlog in bi potem o njem razpravljali najprej na Svetu za šolstvo, potem na političnih organizacijah in kasneje še na zborih volivcev.

V jeseniški občini so problem tudi šolski odbori. Sedaj so v teh odborih ljudje, ki so kaj malo zainteresirani za delo posameznih šol. Prav pri novem načinu nagrajevanja v šolstvu pa bo nujno potrebno, da bomo izbrali v nove šolske odbore ljudi, ki bodo razgledani in dovolj sposobni.

M. Živkovič

Z izpiti za bивše borce nadaljujejo

JESENICE (U.) — V Železarni Jesenice so še vedno v teku tečaj in izpiti za člane kolektiva — bivše borce. Preteklo soboto, 14. oktobra, je opravljala izpite četrt skupina kandidatov. Vseh 44 prijavljenih je pokazalo solidno znanje in uspešno opravilo izpit za kvalificiranega delavca.

Ob volitvi začasnega Sveta delovnega kolektiva

Povečane pravice kolektiva

Jutri bodo na Občinskem ljudskem odboru na Jesenicah izvolili uslužbenec prvi začasni svet delovnega kolektiva. O tem, kakšne pristojnosti in kakšne dolžnosti bo imel omenjeni svet, smo povprašali tovariša Albina Kobentarja, ki nam je takole povedal:

»Delovni kolektiv javne uprave doslej niso imeli nobenih samoupravnih pravic. Osebnih dohodki so bili uslužbenecem določeni po zakonu, prav tako so tudi vse ostalo izvajali po predpisih, ki so bili določeni od zgoraj navzdol. Razumljivo je, da pri vsem tem člani kolektiva niso bili zainteresirani za ta ali oni problem v kolektivu. Zato bomo jutri uslužbenec Občinskega ljudskega odbora na Jesenicah izvolili 9-članski začasni svet delovnega kolektiva. Osem članov sveta bo izvoljenih iz kolektiva, 9. član pa je po službeni dolžnosti tajnik ObLO Jesenice. Sedaj bo to samo posvetovalni organ. Zato menim, da na tem področju le storjen korak naprej. In kakšne pristojnosti bo imel ta posvetovalni organ? Njegova naloga bo, da bo anali-

tično ocenil delovna mesia. Pripravi bo moral vsako pravilnik, med njimi je najpomembnejši pravilnik o delitvi dohodkov. Potem bo izdelal še pravilnik o delovnem razmerju, pravilnik o skladu za samostojno razpolaganje in še razne druge pravilnike.

Povedati moram, da je zakonski osnutek o delu Sveta delovnega kolektiva predelal siehri uslužbenec ObLO in dal nanj svoje pripombe. Prav tako so pripravili kar 13 kandidatov za ta svet in bodo volitve izvedene na najbolj demokratičen način. Nedvomno se bodo s tem precej povečale pravice članov delovnega kolektiva. Računati pa moramo tudi na ovire, ki so pač nujne pri vsakem začetku.

M. Živkovič

Za Dan mrtvih

Mojstrana (M. Z.) — Tudi v Mojstrani se pripravljajo na komemoracijo ob Dnevu mrtvih. Tako bodo 1. novembra odkrili več spominskih obeležij, in sicer v Milnici, na Rupah in v Orlovskem gnezdu. Vse to bo organiziral krajevni pripraviteljski odbor za proslavo 20-letnice ljudske revolucije.

Preuredili bodo pokopališče

Železniki (M. T.) — Pokopališče v Železnikih je bilo do nedavnega zelo zapuščenost. Zato je ObLO Železniki pred dvema letoma imenoval pokopališko upravo, ki naj bi postrela za preureditev in polepšanje pokopališča.

Omenjena uprava se je resno lotila dela. Lani in letos je mnogo storila za lepši izgled pokopališča in simetrično poravnala grobove.

Problem št. 1 - nova šola

Mojstrana (M. Z.) — Vsak domačin bo vedel povedati, da je največji problem v Mojstrani gradnja nove šole. To so dali v Mojstrani tudi na prvo mesto v perspektivnem družbenem planu.

V šoli imajo sedaj 280 otrok in 9 učnih moči. Vse to se dobesedno gnete in preriva v majhni šoli s komaj tremi učilnicami. Delati morajo v treh izmenah od 7. ure zjutraj pa do 18. ure zvečer. Na razred pride povprečno 40 učencev, dva razreda pa so morali razdeliti na paralelke. Sedaj imajo v Mojstrani 7 razredov z devetimi oddelki. Prihodnje leto se bo priključil še osmi razred in

tako se bo razvoj šole zaključil v popolno osemletko. Kljub temu, da so vsi pristojni dali gradnjo šole v Mojstrani na prvo mesto, se v zadnjem času pojavljajo tudi glasovi, češ da šola v Mojstrani še ni potrebna. Ti namreč menijo, da bi bila številčno prešibka, čeprav je osemletka s povprečno 320 učenci po Sloveniji dosti. Menimo, da je razmišljanje, ali je šola v Mojstrani potrebna ali ne, popolnoma odveč. Samo podatek: v nasprotnem primeru bi se moralo 150 do 160 otrok vsak dan voziti v šolo na Jesenice; to nam jasno pove, da je gradnja nove šole v Mojstrani nujno potrebna.

Vse ostalo še gre, samo za drva je, težko. Tako menijo apnenčarji v Selški dolini. In prav imajo. Kamenje nalomijo v neposredni bližini, kjer nameravajo postaviti apnenico oziroma kjer že imajo postavljen »lonec«. Drva pa morajo kupovati vzdolž vse doline in kar je glavno — drva tudi primanjkuje.

Ob obletnici Prosvetni delavci med seboj

Ta teden je poteklo osemnajst let, odkar je v okupiranem naselju na koncu Poljanske doline zasijala svoboda, minilo je osemnajst let, odkar so partizani 23. oktobra 1943 osvobodili Ziri. Ziri, priklupno naselje med griči, so postale prvo večje osvobodeno ozemlje na Gorenjskem.

19. oktobra 1943 so pričeli borci Volkove brigade vpadati v Ziri, kjer je bila takrat nemška postojanka. Zaradi partizanske premoči so se morali Nemci že 24. oktobra 1943 umakniti iz Zirov v Gorenjo vas. S seboj so vzeli tudi talce, ki pa so jih potem izpustili. Pred odhodom iz partizanskih Ziri je okupator naselje dobro opasal. Na svojem umiku v Gorenjo vas pa so Nemci v Maharjevi grapi spet napadli partizani.

S 23. oktobrom 1943 se pričena svoboda Žirovske kotline. Z vdorom Volkove brigade v Ziri so pričeli tudi člani takratnega Pokrajinskega odbora OF, Pokrajinskega komiteja KPS, SKOJ, LMS in ostali okrajni oziroma rajonski forumi in še razne druge partizanske enote. Od tistega dne dalje pa vse do osvoboditve v maju 1945 ni bilo v Zirih nikdar več stalne sovražne postojanke, ampak so Nemci in četniki skušali samo od časa do časa ponovno vdreti in jih zavreči.

Ob osvoboditvi se je v Zirih politično življenje zelo razvilo. Organizirani so bili razni okrajni forumi, pionirska organizacija in posebna gospodarska komisija, ki je skrbela za prehrano vojske in civilnega prebivalstva. V Stari vasi pri Strojariju je bil tudi prvi seštanek Okrajnega odbora SPZZ. Vsi omenjeni forumi so v času, ko so bili v dolini in tudi pozneje, ko so se po novembrski ofenzivi preselili na področje vasi Jarčja dolina in Ledince, skrbeli za politično delo med prebivalstvom.

Občinski sindikalni svet Skofja Loka je pred nedavnim sklical posvetovanje s sindikalnimi funkcionarji prosvetnih delavcev z območja občine. Udeležba na posvetovanju je bila zadovoljiva, le iz sindikalne podružnice Gorenja vas se ni nihče odzval vabilu. Omenjeno posvetovanje so sklicali z namenom, da bi podrobneje razpravljali o uvajanju temeljnega zakona o financiranju šolstva in o vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na delo sindikalnih podružnic prosvetnih delavcev.

Razprava na posvetu je bila živahna. Ni dvoma, da je treba tudi šole gospodarsko osamosvojiti in preiti na nov način gospodarjenja.

Novorojenček na preizkušnji

Skofja Loka (P.) — Danes teden je deževalo kot za stavo. Vode so izredno narasle in seveda tudi Selška Sora ni bila izjema. Ogromne količine vode so se valile iz doline in butale v opornike pri novem mostu ob tovarni Sešir v Skofji Loki. Ker je voda izredno hitro narasla, so nekateri menili, da bo treba podpornike pri mostu spodbiti in s tem odpreti narasli Sori pot. Omenjeni most je bil namreč še v betonskih opažih zaradi sušenja vrhnje betonske plošče. Most je svojo prvo preizkušnjo dobro preстал. Besneča voda se je sunkovito zaganjala v lesene opornike, a ti so ostali trdni na svojih mestih. To je prav gotovo tudi svojevredno priznanje podjetju Tehnik Skofja Loka, ki ta most gradi.

In kdaj bosta oba mostova — pri Seširju in na Suhl — izročena prometu. SGP Tehnik Skofja Loka je namreč pogodbeno obvezano, da mora dograditi most do

Predstavniki sindikalnih podružnic so poudarjali, da moramo čimprej pričeti s takim načinom upravljanja. Le tako bodo prosvetni delavci lahko samostojno odločali tudi o delitvi osebnih dohodkov in s tem odpravili razredni plačilni sistem nagrajevanja. Po sedanjih predpisih razpolagajo prosvetni delavci le s pet procentno kvoto osebnih dohodkov, ki naj predstavlja stimulacijo za uspešno delo posameznika.

V splošnem so osebni dohodki v prosveti preizkušni. Stanovanjska vprašanja so čestokrat le predmet razprave. Stanovanj namreč ni in to je tudi eden od vzrokov, zakaj v prosveti primanjkuje kadra.

Na posvetu so prosvetni delavci razpravljali tudi o pripravah za izdelavo pravilnikov o nagrajevanju zaposlenih v prosveti. Te pravilnike naj bi izdelali do prihodnjega leta. O vseh teh le bežno omenjenih problemih bodo razpravljali prosvetni delavci tudi na občnem zboru, ki bo v prvi polovici meseca novembra. Na tem občnem zboru bodo izvolili tudi predstavnike v posebno komisijo ObSS, ki bo spremljala delo sindikalnih podružnic prosvetnih delavcev.

P.

Realno pričakovanje

Ni še dolgo tega, ko smo obširneje obravnavali rezultate polletnega gospodarjenja. Ob tem smo pogosto poudarili, da bo realizacija družbenega načrta v drugi polovici leta boljja. Naše domneve se sedaj že uresničujejo in zato lahko že skoraj dokončno povemo, da bo letošnji družbeni plan sto odstotno izpolnjen.

Ceprav so pravkar omenjena dejstva bolj ali manj splošna, veljajo tudi za škofjeloško komunio. Tam sicer nimajo nekih finančnih pokazateljev, ki bi lahko nazorno prikazali gibanje gospodarstva tudi v drugi polovici leta, ven-

dar poznavalci trdijo, da bo realizacija plana v tem obdobju znatno ugodnejša, kakor pa v prvi polovici leta. To je tudi popolnoma razumljivo, saj vsi ve-

segle plan investicij za prvo polovico letošnjega leta. Med temi strokami sta tudi trgovina in promet. Na hitro realizacijo investicij v prometu vpliva predvsem

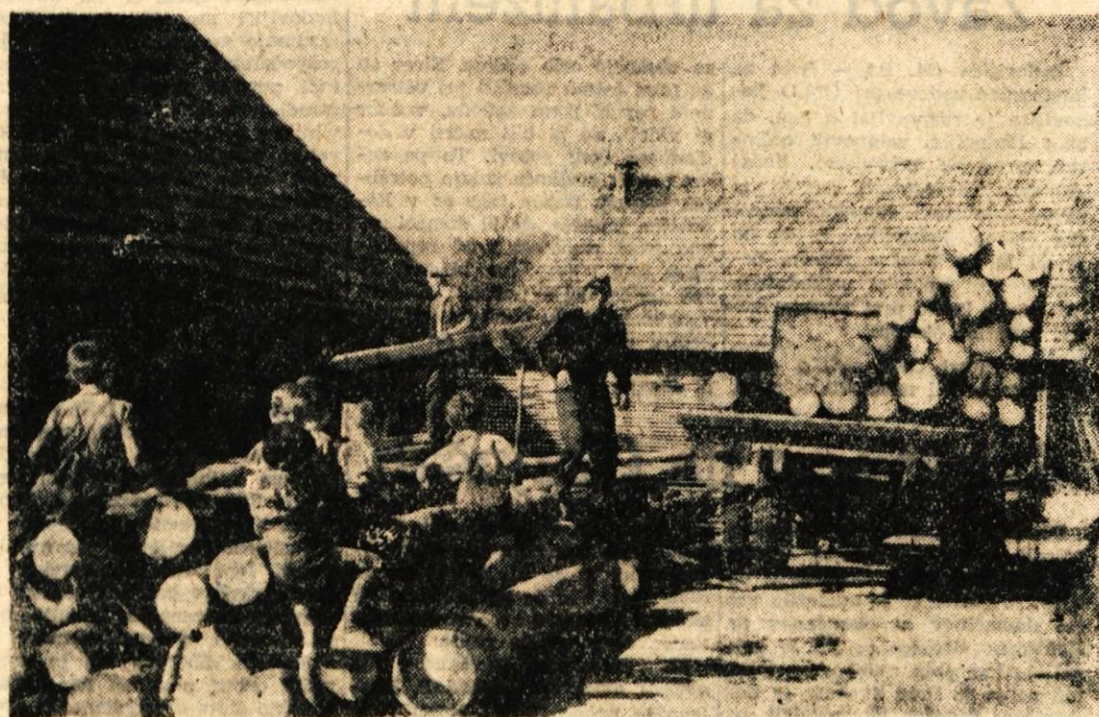
Škofi DELAVEC

mo, da nastopi po novem letu — torej v prvi polovici — v gospodarstvu določena stagnacija. Predvsem to velja za kmetijstvo, ki ima namreč v prvih šestih mesecih samo nedokončano proizvodnjo. Prav zato je skoraj nemogoče prikazovati polletne uspehe gospodarjenja v kmetijstvu. Zato tudi oddelek za gospodarstvo pri ObLO Skofja Loka v polletni analizi ni obravnaval kmetijske dejavnosti in je tako iz zbirnega pregleda v celoti izpadla.

Ce se za orientacijo še enkrat povrnemo na polletne rezultate gospodarjenja v škofjeloški komunio, moramo ugotoviti, da so bili ti bolj ali manj zadovoljivi. Zadovoljivi v toliko, ker v drugi polovici leta upravičeno pričakujemo v škofjeloški komunio boljji uspeh. Plan bo glede celotnega in narodnega dohodka skoraj gotovo dosežen, malo bolj kritično pa je vprašanje investicij, čeprav so nekatere gospodarske dejavnosti že v prvem polletju pre-

dejstvo, da škofjeloško avtobusno podjetje Transturis gradi žičnico na Vogel in da je nakupilo tudi nekaj novih avtobusov. Investicije za trgovino pa so bile v splošnem zelo nizko planirane. Tako je bilo planirano za gradnjo nove samopostrežne trgovine na Trati pri kolodvoru le 15 milijonov dinarjev, medtem ko bodo dejanski stroški gradnje znatno večji. Zato ta predračunska »zmota« zelo ugodno vpliva na realizacijo investicij v trgovini.

Več bi tokrat o gibanju gospodarstva v škofjeloški komunio ne mogli povedati. Kakor smo že omenili, tudi na oddelku za gospodarstvo nimajo potrebnih pokazateljev za proučevanje gospodarskega gibanja v drugi polovici leta. Pristojni organ ObLO Skofja Loka bo namreč zbral podatke le za celoletno realizacijo družbenega plana in to vzporedno s pripravami za sestavo novega družbenega načrta za prihodnje leto. — J. Pivk

Kar po hlohah so posedli. Kdo ve, kaj se bodo spet pomenili ti mladi prebivalci Dražgoš? — Mogoče je Peter zvedel kaj novega o zgodovinski bitki v njihovem kraju ali pa se bo Franceljnu ob pogledu na kupe hlohovine porodila misel: »Zagar bom!«

Odločitev na tehtnici

KAKSNE SO MOŽNOSTI ZA ZDRUŽITEV KRANJSKE ROLETE IN LESNOINDUSTRIJSKEGA PODJETJA PREDDVOR

Nevšečnosti, s katerimi se bori kolektiv mizarskega podjetja Roleta v Kranju že od vsega začetka, niso ravno koristile njegovi ugledu. Se bolj neprijetno pa je, da spremljajo te pojave tudi najrazličnejše govorice in namigavanja, češ da je podjetje spričo krize tik pred likvidacijo oz. da je podjetje celo nehalo obratovati. Seveda so takšne in podobne govorice brez osnove. Vse to pa nas sili k vprašanju, kakšen je trenutni položaj Rolete.

problematičen, menim pa, da ima Gorenjska odlično smrekovino. Te in pa še nekatere obrobne težave so privedle ObLO Kranj, da je predlagal Roleti združitev z Lesnoindustrijskim podjetjem Preddvor. Nobenega dvoma ni, da bi takšna združitev odprla v lesno-predelovalni industriji nove ekonomske prednosti. Predvsem bi bilo v marsičem rešeno vprašanje ugodne surovinske baze. To pa LIP Preddvor ima, zlasti če odmislimo vprašanje borovca. Roleta

podjetij strinja le 15 članov. Delavci, 120 glasov pa je bilo proti združitvi.

Delavci pravijo: »Toliko truda smo vložili v podjetje, zdaj pa naj oddamo stroje v Preddvor!«

In kaj pravi o predlogu o združitvi LIP Preddvor? Delavski svet podjetja se z združitvijo strinja. Končno pa je LIP Preddvor povsem uspešno podjetje. V ilustracijo naslednji pokazatelj: celotni dohodek na zaposlenega znaša pri Roleti 812.000 dinarjev, pri LIP Preddvor pa 1.738.000 dinarjev. Razlika je precejšnja. Morda le

ne bi bilo napak to očitno ekonomsko prednost preddvorskega podjetja združiti z dobro mehanizacijo Rolete. Se več: petletni perspektivni plan LIP Preddvor predvideva v l. 1963 povečanje asortimana proizvodnje. Proizvodnja bo tvorilo 8 izdelkov: ladijski podšolske table, drvonitka, strešna ogrinja, platnene zavese in seveda rezanje iglavcev in listavcev, 1965. leta pa še parket.

Roleta kljub vsemu zaupa v svojo prihodnost. Vsekakor pa bo prihodnost razčistila položaj, ki ga Roleta trenutno noče upoštevati.

— S. Skufca

Delovni kolektivi in prometna varnost

Pretekli teden je bila na ObLO Kranj razširjena seja občinske komisije za prometno varnost, ki so se je udeležili tudi zastopniki komisij za vzgojo v prometu iz podjetij in ustanov.

Načelnik oddelka za občo upravo in notranje zadeve Franc Medja in predsednik Komisije Jože Poklukar sta navzočim razložila, da je komisija do danes dosegla s pomočjo AMD in prometno-vzgojnih krožkov na šolah lep napredek. Slabše pa je bilo s prometno vzgojo med delovnimi kolektivi. Vsekakor ta ni zadoščala, kar se je zaradi motornega prometa odrazilo v številu prometnih nesreč. Zabeležili so primere, da je bilo več nesreč pri prevozu na delo in z dela kot pa med delom. Komisije

je zato predlagala, da bi v nekaterih podjetjih ustanovili komisije za vzgojo v prometu. Te komisije že delujejo pri podjetjih Standard, Iskra, Sava, Gozdno gospodarstvo, Tiskarstva, Komunali servis, Kranjsko gradbeno podjetje, Planika, Projekt in Avtopromet.

Na tem sestanku so izdelali tudi pravilnik za delo teh tovarniških komisij. Komisije naj bi prirejale predavanja, predvajale filme, urejale slikovne izložbe, ki bodo ponazarjale posamezne nesreče članov kolektiva. Obravnavali so tudi naslednji primer. Delovni kolektiv Iskre ima številna motorna vozila. Po končanem delu se na stotine pešcev, kolesarjev in voznikov motornih vozil pomeša med avtobuse in vsi skupaj zapirajo cesto I. reda. Pri tem pa je ogrožen promet na glavni cesti; pešci pa, namesto da bi se držali prehodov in pločnikov, hodijo po sredini ceste. To seveda ni osamljen primer. — R. Č.

»SOS« za gostinstvo

V GOSTINSKEM PODJETJU TRŽIČ NEZDRAVO GOSPODARJENJE — PRIVATNI VRAČAJO OBRATNA DOVOLJENJA — CENTRALIZACIJA ALI DECENTRALIZACIJA TRŽIŠKEGA GOSTINSTVA SE NEREŠENO VPRAŠANJE

Že nekaj let so bile med Tržičani večje ali manjše razprave o problemih gostinstva, vendar največkrat brez konkretnih zaključkov. Posledica tega pa je, da gostinstvo v Tržiču močno zaostaja za ostalim razvojem. Zaradi slabih gostinskih uslug je v zadregi tudi turizem. Spričo vse bolj razvijajočega se maloobsejnega prometa in tranzitnega mednarodnega turizma (nova cesta in predor na Ljubelju bosta ta promet še povečala) pa je zaostanost gostinstva v Tržiču postala neodložljiva naloga, ki jo je treba takoj začeti reševati. Prav zaradi tega so o gostinstvu na območju tržiške občine razpravljali tudi odborniki na zadnji seji ObLO.

mu manjka konkurence, ki bi ga prisilila v solidnejše poslovanje. Zato bi bilo prav gotovo priporočljivo, da bi bili v samem Tržiču dve gostinski podjetji. Odborniki so na zadnji seji ObLO ugotovili, da je delovni kolektiv Gostinskega podjetja Tržič preštevilen, zlasti kar zadeva vodilne delavce. Zato nastaja tudi vprašanje osebnih dohodkov, zaradi katerih so prenekaletni nezadovoljni. Člani kolektiva pa za svoje delo niso stimulirani, ker kolektiv nima pravilnikov za razdeljevanje dohodkov, ki bi delavce spodbujali k delu. To pa je prav gotovo posledica centraliziranega upravljanja. Če bi bil posamezen obrat samostojna enota, bi se podjetje prav gotovo zadovoljiveje razvijalo. Potem tudi kuhinja verjet-

Problem, kako bi rešili in organizirali gostinstvo, je trenutno precej zamotan. Precejšnje število privatnikov je že vložilo pisne odgovore oziroma prošnje za izbris iz registra zasebnih gostiln, v Gostinskem podjetju Tržič pa vse kaže, da je nezdravo gospodarjenje, kar bi bilo treba čimprej odpraviti.

Predlogov, kako bi rešili gostin-

Tržiški VESTNIK

stvo, je precej, vendar pa bi se bilo treba za začetek lotiti vsaj nekaterih, o katerih bosta razpravljala tudi Svet za blagovni promet in oddelek za gospodarstvo pri ObLO Tržič.

Najprej bi bilo treba analizirati vzroke, zakaj dajejo privatniki odgovore. Verjetno so v vseh primerih vzroki visoke davčne obveze; če je tako, potem bi bil možen izhod v pavšaliziranju privatnih gostiln.

Poseben problem pa je Gostinsko podjetje Tržič. Vse kaže, da

no ne bi imela iz meseca v mesec tolikšnih izgub, kot jih ima sedaj. Po devetih mesecih letos je kuhinja namreč izkazala 1.828.000 dinarjev izgube! Ta izguba pa gre prav gotovo precej na račun visokega popusta, ki ga imajo člani kolektiva Gostinskega podjetja Tržič. Medtem ko imajo abonenti 37 odst. popusta, imajo člani kolektiva 73 odst. popusta! Ta pojav so odborniki ObLO Tržič hudo obsodili, zlasti še, ker podjetje prosi za posojilo, samo pa po nepotrebnem zapravlja denar. — B. Fajon

Nižinski pašniki v Palovcih, Lešah in Lomu

Lom (B. F.) — V Lomu, Lešah in Palovcih je že precej časa največje pomanjkanje krmne na območju tržiškega komunale. Kam peljati živino na pašo je predvsem problem v dobi predpaš in po njej. Prav zaradi tega je komisija za razmejitve pašnega in gozdnega gospodarstva skupaj s KZ Tržič pregledala vsa zemljišča v Palovcih, Lešah in Lomu in določila obseg nižinskih pašnikov za območje KZ Tržič. Komisija je predlagala za nižinsko pašo pašnike Bičevje, Za Njivec, Palovcih in Leše. Te predloge so odborniki ObLO Tržič že sprejeli, in sicer na zadnji seji ObLO Tržič.

Potrjeni zaključni računi

Tržič (B. F.) — Do konca septembra je Služba za družbeno knjigovodstvo potrdila brez večjih popravkov zaključne račune vseh gospodarskih organizacij z območja občine za leto 1960. Končna bilanca vseh obračunov pa je pokazala, da so gospodarske organizacije zaključile lansko leto s precej večjimi uspehi kot leta 1959.

Nepravilnosti v gradbenem podjetju Gorenje v Radovljici

Na robu propada

NAGRADE ZA PRESEŽEK, KI GA NI BILO — DELAVSKI SVET, V KATEREM DELAVCI NE SMEJO GOVORITI — BREZPOSELNI ŽERJAV ZA VISOKE GRADNJE IN NEKATERE DRUGE NERAZVESELJIVE UGOTOVITVE

O gradbenem podjetju Gorenje se na radovljiškem območju še nikoli ni toliko govorilo kot v zadnjem času. Na dan je namreč prišlo toliko poraznih ugotovitev o gospodarjenju v tem podjetju, da presega vse meje potrpežljivosti. Res je, da so ga v tem ali onem polomili tudi v nekaterih drugih gospodarskih organizacijah, toda toliko »grehov« vsaj na gorenjskem nima na vesti nobeno drugo podjetje. Večji del krivde za vse to nosi direktor, ostali del pa je lepo porazdeljen med večino vodilnih uslužbencev in delavodij.

Zbor proizvajalcev je na svoji zadnji seji menil, da direktor GP Gorenje v prihodnje ne more več opravljati službe na tem mestu in je zato zahteval, da da ostavko. Organ družbene kontrole pregleduje poslovanje podjetja in bo o tem poročal na prihodnji seji ZP. Obenem bodo proučili, kakšne so možnosti, da bi se vsa gradbena podjetja z območja radovljiške občine združila.

V prvem polletju letos gradbeno podjetje Gorenje ni doseglo plana (le 46,9 odst.), kar je zaradi sezonskega značaja dela deloma razumljivo. Toliko bolj nerazumljivo pa je to, da so si v mesecu septembru po trome-sečnem obračunu delili velike vsote denarja. Tako je direktor prejel kar 356.000 dinarjev, vodilni uslužbenci pa so prejeli med 100 in 300 tisoč dinarjev.

za osebne dohodke, pri GP Bled pa le 38 milijonov. Sicer ima prvo podjetje zaposlenih skoraj 100 delavcev več, vendar je to samo dokaz slabe organizacije dela.

Občinski organi so že večkrat priporočali delavskemu svetu tega podjetja, da naj prouči in odpravi nepravilnosti v svojem podjetju, vendar na to ni nihče reagiral. To je tudi razumljivo, saj je pretežni del članov delavskega

zgovorno zagovarjali koristi vodilnih.

Najslabše spričevalo za vodstvo gradbenega podjetja pa je, da jim investitorji ne zaupajo več. Vse prevečkrat se je namreč dogajalo, da so morali zgrajene gradbene objekte popravljati, tako n. pr. radovljiški zdravstveni dom, avtobusno postajo, pošto, kar je gradnje zelo podražilo. Veliko negotovanja je bilo tudi pri gradnji novih obratov tovarne Plamen. Tako se sedaj dogaja, da investitorji naročajo gradnjo objektov gradbenim podjetjem iz drugih občin. Kemično tovarno Podnart gradi GP iz Tržiča, Elan Gradis iz Ljubljane, obrat tovarne Veriga je prav tako gradil Gradis. Žerjav za visoke gradnje, ki je veljal težke milijone, stoji že od nakupa dalje neizkoriščen.

Razen tega je mogoče zvedeti še za mnoge druge — v primerjavi s temi — nekoliko manjše »svetle«. Na primer: v trideset stanovanjskem bloku v Radovljici so na stroške podjetja popravili stanovanje za direktorjevo sestro — tehničarko pri Gorenju, ker ni bilo dovolj udobno, za direktorja in enega izmed obratovodij so gradili luksuzni dvojček, čeprav imata oba zelo lepi stanovanji itd. — M. Sosič

Končno baraki odstranjeni

JESENICE (U.) — V ulici Brata Rupa, poleg kadrovskega doma na Jesenicah, sta stali vsa leta po osvojitvi dve leseni baraki, ki sta dajali zavetje samskim delavcem. CDS Zvezarne Jesenice je že pred leti sprejel sklep o odstranitvi barak, ki sta kazili okolico. Ker pa do zadnjega stanovanjskega bloka v Radovljici so na stroške podjetja popravili stanovanje za direktorjevo sestro — tehničarko pri Gorenju, ker ni bilo dovolj udobno, za direktorja in enega izmed obratovodij so gradili luksuzni dvojček, čeprav imata oba zelo lepi stanovanji itd. — M. Sosič

Radovljiška KOMUNA

Medtem ko so bili povprečni osebni dohodki nekvalificiranih delavcev v prvem polletju letos 11.581, polkvalificiranih 14.380, kvalificiranih 19.269 in visokokvalificiranih 29.595 dinarjev. Prav zanimiva je primerjava tega gradbenega podjetja z gradbenim podjetjem Bled. Obe podjetji sta imeli v preteklem razdobju skoraj enak dohodek, prispevek iz dohodka, dosežen čisti dohodek in prispevek iz čistega dohodka. Razumljivo je torej, da bi moral biti tudi ostanek-CD povsod enak, vendar ni tako, saj so pri Gorenju uporabili kar 54 milijonov

svota iz vseh vodilnih, ki so se povsem strinjali z visokimi OD, ker so jih pač sami tudi prejeli. Tistih nekaj delavcev, ki so v tem organu, ni prišlo do besede, ker so jim drugi takoj grozili s premestitvijo na slabše delovno mesto, s slabšimi prejemki itd. To se je zgodilo celo na seji sindikalne družnice, ko je bil navzoč tudi predstavnik ObSS. Na sejo delavskega sveta (udeležili so se je tudi trije člani komisije, ki jo je imenoval Zbor proizvajalcev) so člani DS pripeljali tudi nečlane (na primer delovodjo iz Kranjske gore), ki so

Razstava o življenju JLA

Radovljica, 23. oktobra (M. S.) — Danes dopoldne so v radovljiški graščini odprli razstavo fotografij iz življenja v JLA. Raz-

stava je v okviru proslav 20-letnice vstopa v JLA namenjena, da čimveč občanov seznanji z novim življenjem in delom ter z novimi odnosi v JLA.

Vrzel pri direktorjih

Radovljica (M. S.) — Na občinskem sindikalnem svetu v Radovljici so doslej pripravili že precej seminarjev in posvetovanj za člane delavskih svetov in za voditelje sindikalnih podružnic, manj pozornosti pa so posvetili vodilnim uslužbencem gospodarskih organizacij. To je potrdila tudi raz-

prava na petkovem posvetovanju z direktorji. Zato so bil mnogi diskutantje mnenja, da bi tudi v Radovljici potrebovali klub gospodarstvenikov, ki bi omogočil rednejše organiziranje vezanih in nevezanih razgovorov o najaktualnejših problemih. ObSS je s tem v zvezi priporočil navzočim

(posvetovanju se je udeležilo okoli 75 direktorjev), naj se pogovorijo s samoupravnimi organi po podjetjih, da bi pomagala pri ureditvi tega kluba.

ObSS je omenjeno posvetovanje organiziral z namenom, da se na njem pogovorijo o uveljavljanju novega gospodarskega sistema in o delitvi dohodka. Ker direktorje imenujejo občine iz vrst široko razgledanih ljudi, so na ObSS v Radovljici mnenja, da ti dobro razumejo ne samo potrebe svojih gospodarskih organizacij, ampak tudi potrebe cele komunale. Prav zaradi tega lahko pri sestavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka veliko storijo za to, da bo čimvečji delež namenjen obratnim sredstvom in družbenemu standardu in da se bo osebnih dohodkov poviševal le zaradi gospodarskih uspehov in povečane produktivnosti, ne pa na račun ugodnejše delitve dohodka.

Naša smučina

Beginje (M. S.) — Izšla je prva številka (v 500 izvodih) mesečnika »Naša smučina« — glasila delovnega kolektiva športnega orodja Elan iz Begunj na Gorenjskem. Prva številka je, čeprav je ciklostirana, prijetno presenetila: zaradi lepe zunanje opreme in zaradi skrbno pripravljene in za skromno tovarniško glasilo ne pričakovano pestre vsebine. V najrazličnejših rubrikah je uredniški odbor poskrbel za domala popolno sliko o problematiki podjetja, razen tega pa so v glasilo zanimivo podane tudi najvažnejše zunanje politične vesti, mladinski kotiček in še mnogo drugega.

M. S.

Zavod za urbanizem

Radovljica (M. S.) — Svet za komunale zadeve pri ObLO Radovljica je razpravljal o tem, da bi v Radovljici ustanovili občinski zavod za urbanizem. Sedaj proučujejo možnosti, da bi ta zavod zajel tudi območje jeseniške občine. Predvidevajo, da bo zavod lahko začel z rednim delom v prvi polovici prihodnjega leta. Tako bo to prvi tovrstni zavod v našem okraju.

Novi zavod čaka veliko dela. Potreben bi bil urbanistični načrt

za območje cele občine. Sicer so ga pred časom naročili pri ustreznem republikanskem zavodu, vendar ni videti, da bi bili načrti v do glednem času gotovi. To pa vpluvalo in otežkoča izdajo potrebnih lokacij. Razen tega so v Radovljici mnenja, da bi domači zavod imel prednost pred republikanskim tudi v tem, ker bi sam teren lahko bolje poznali. K delu v novem zavodu bodo skušali pritegniti arhitekte, ki so doma na tem območju, a so sedaj zaposleni drugje.

Svečanost na Gorjušah

Preteklo nedeljo so na Gorjušah odkrili spominsko ploščo dvema padlim kurirjema. Svečanosti ob odkritju plošče se je udeležilo več sto domačinov in okoličanov (iz Bohinjske Bistrice se jih je pripeljalo kar poln avtobus), pripravili pa so jo člani Svobode iz Bohinjske Bistrice in pionirji iz osnovne šole na Koprivniku.

Spominska plošča je vzidana na skalo na kraju, kjer sta 14. marca 1944 padla kurirja — domaćina Ja-

nez Stigra in Feliks Beznik. Pripadala sta varnostno-transportnemu vođu, ki je bil nastanjen ob robu vasi. Vod je bil izdan in ob nemškem napadu se omenjena tovarnisa nista uspela rešiti.

Na spominski svečanosti je govoril nekdanji predsednik Krajevne odbora SZDL Janez Beznik, ploščo pa je odkril takratni komisar varnostno-transportnega voda Janko Skantar-Tarzan.

mali oglasi

Malih oglasov, ki niso plačani vnaprej, ne objavljamo. Vsaka beseda velja: preklicni in čestitke po 60 din, ostalo po 30 din. Osmrtince v okvirju 5.000 din, brez okvirja 3.000 din. Naročniki imajo popust.

prodam

«Fiat» 600, dobro ohranjen, prodam. Ogled pri Jelenju popoldne. 4184

Prodajam motorno kolo »Galeb« z vetrobranom, Janhar, Hraše 26, Smednik. 4204
Zavod za zaposlovanje delavcev Skofja Loka prodaja iz osnovnih sredstev motorno kolo »Puch« roler, starejši model. Prednost nakupa ima družbeni sektor, 8 dni po objavi pa tudi zasebniki. 4205

Prodajam pet plemenskih krav po izbiri. Pogačnik Franc, Otoče 21, Podnart. 4206

Prodajam repo, korenje, peso in zelje. Posavje 12, Podnart. 4207

Prodajam kravo, ki bo čez en mesec teletila. Voklo 66. 4208

Prodajam motorno kolo »NSU MAXI«, s prevoženimi 6.000 km. Naslov v ogl. oddelku. 4209

Prodajam elektromotor 3-4 KS. Naslov v oglašnem oddelku. 4210

Prodajam železen štedilnik. Predosije 100. 4211

Prodajam dinamno za istosmerni tok za razsvetljavo 3 KW in kupim bencinski motor 5 KS. Potoče 21. 4212

Prodajam kompletno čebelarstvo z 29 naseljenimi AZ panji. Sp. Brniki 35, Cerklje. 4213

Prodajam 8 prašičkov, 6 »ednov starih. Trata 1 pri Velesovem. 4214

Prodajam okrog 50 kg korenja. Predosije 97. 4215

Avto-moto društvo Kranj prodaja osebni avtomobil znamke »Fiat« 1400 B letnik 1952, za 450.000 din. Vozilo je izpravno za vožnjo, ni pa registrirano za leto 1961. Kolikor ne bi bilo zanimanja, avtomobil bi bil predan v državnemu sektorju, je avtomobil naprodaj privatnikom. Vsa nadaljnja pojasnila dobite v pisarni AMD - Kranj, Koroška 6. 4224

Prodajam 3.000 zidakov po 12 din, stroj za izdelovanje zidakov, rabljeno strešno lepenco, deske in 700 kg premoga grahovca. Ogled v petek 7. oktobra od 9. do 10. ure. Kokrica 54. 4225

Prodajam enonadstropno hišo z malim posevkom, dne 29. 10. Sv. Barbara pri Skofji Loki. 4226

Na zalogi imam precej korenja, Milje 6, Senčur. 4227

Smrekove deske, prvovrstne, 30 mm prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 4228

Prodajam češnjevo spalnico, kompletno kad, peč za kopalnico in javorjev parket 20 m². Cesta in javorjev parket 20 m². Cesta 1. maja 2, Kranj. 4229

Prodajam 100 kg težkega prašiča. Voglje 66. 4230

kupim

Kupim zabetonirano ploščo za enostanovanjsko hišo v okolici Skofje Loke. Ponudbe oddati pod »500.000«. 4198

Kupim strešno opeko, novo, 1.500 kom., Janhar - Brezje. 4216

Kupim varilni transformator. Naslov v oglašnem oddelku. 4231

ostalo

Oddam neopremljeno sobo - zakonecema. Plačljivo 1 leto vnaprej in nekaj nagrade. Naslov v oglašnem oddelku. 4217

Oddam sobo tistemu, ki mi za 8 mesecev posodi 70.000 din. Naslov v oglašnem oddelku. 4218

Postrežnik želim vsaj za nekaj ur na teden za lažja dela, po možnosti takoj. Naslov v oglašnem oddelku. 4219

Starejši par začasno išče komforno stanovanje, proti posojilu - dobremu plačilu. Ponudbe oddati pod »Intelekt«. 4220

V našem sprejemnem prostoru za lokal na prometnem kraju v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku. 4221

Hrano in stanovanje nudim kmetičem fantu, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Skofjeloška št. 33, Kranj. 4222

Izgubil sem denarnico od Oreha, ka do Zlatega polja. Poštenega najditelja naprošam, naj jo proti nagradi vrne v tovarno Planika. 4223

Prosim najditelja sive denarnice z legitimacijo, izgubljene v Kranju, naj vrne legitimacijo, denar pa obdrži za nagrado. Vrniti na naslov v izkaznici. 4232

Prodajam magnetofon, mikrofon, dva polna in prazen kolot traku ter transformator za 75.000 dinarjev. M. Z. redakcija »Glasa« Kranj. 4233

objave

OBVESTILO

Vsem lastnikom najemnikom grobov in grobnic na pokopališčih Jesenice, Koroška Bela in staro pokopališče Blejska Dobrava.

Na podlagi 13. čl. Zakona o pokopališčih Uradni list LRS št. 49-160/55 je ObLO Jesenice na seji občinskega zbora dne 29. maja 1961 sprejel sklep o opustitvi pokopališča na Jesenicah, Koroški Beli in starega pokopališča Blejska Dobrava. Sklep je začel veljati 1. junija 1961. Od omenjenega datuma dalje se vršijo vsi pokopi mrličev na novem pokopališču na Blejski Dobravi.

Z ozirom na to, da je večje število interesentov za prenos posmrtnih ostankov na novo pokopališče na Blejski Dobravi in na pokopališča izven območja mesta Jesenic, dajemo vsem lastnikom najemnikom grobov in grobnic naslednja navodila in pojasnila: Omenjena pokopališča bodo obstajala kot pokopališča še 10 let od dneva opustitve. V tem času morajo vsi zainteresirani za prenos posmrtnih ostankov izvršiti prenos. Isto velja tudi za lastnike grobnic, da do omenjenega roka izvršijo prenos oz. opustijo grobnice. Po preteku roka se pokopališča spremenijo v parke in ne bo več mogoče prenašati posmrtnih ostankov.

Prekopi se bodo vršili postopno vsako leto v novembru, decembru, januarju, februarju do sredine marca. Vsi tisti, ki imajo grobove že nad 10 let od zadnjega prekopa, se morajo prijaviti za prekop že v tem letu, kolikor so zainteresirani za prenos posmrtnih ostankov. Opozarjamo vse, naj ne odlašajo na zadnje leto obstoja pokopališča, ker ne bo mogoče izvršiti vseh prekopov v zadnjem letu. Iz vseh grobov katerim poteče doba pokopa 10 let, morajo stranke, kolikor ne bodo

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Telovadci so navdušili gledalce

Športniki iz Križev v Borovljah - želja vseh: še več podobnih srečanj!

V nedeljo zvečer so se člani TVD Partizan Križev vrnili z enodnevnega gostovanja v Borovljah. Med približno 70 udeleženci je bilo kar 32 tekmovalcev, s katerimi sta bila tudi predsednik in podpredsednik ObLO Tržič Lovro Cerar in Karel Kraucar.

Po slavnostnem sprejemu, na katerem so pozdravne govore izmenjali boroveljski župan Tomas Sörgo, predsednik Delavskega športnega društva Borovlje Ervin Egger in v imenu gostov Kristijan Kokalj, so se športniki z Borovljem in iz Križev srečali v šahu in namiznem tenisu, medtem ko so gostje popoldne priredili v telovadnici tamkajšnje meščanske šole samostojno telovadno akademijo. Čeprav so gostje doživeli dva precej visoka poraza (v šahu 8:2 in namiznem tenisu 9:1), so jih gledalci na popoldanski prireditvi nagradili z navdušenim aplavzom. Člani in mladinke - orodni telovadci so Boroveljčanom v eno in pol urnem sporedu res prikazali lepo orodno

izvršile prekop, odstraniti nagrobne objekte, to je spomenike in okvirje, tako da se bo pokopališče postopno spreminjalo v park. Kolikor ne bodo tega storile stranke same, bo to delo opravila pogrebna služba, objekte rodala na javni dražbi, denaj deponirala pri blagajni Komunalnega podjetja na Jesenicah. Lastniki imajo pa pravico, da denar v roku 3 let dvignejo pri zgoraj amejni blagajni, v kolikor ga ne dvignejo, zapade v korist pogrebne službe za vzdrževanje pokopališč.

Prijave za prekope sprejema vsak dan Komunalno podjetje - pogrebna služba v pisarni Komunalnega podjetja od 6. do 14. ure. Za vse prekope bo potrebno dovoljenje pristojnega oddelka za družbene službe pri ObLO Jesenice, pri katerem je treba vložiti prošnjo in plačati takso v državnih kolektih za 250 din.

Oprema za prekope: pred potekom dobe za prekop mora biti lesena in kovinska krsta zaspajkana s kosilom. Po preteku dobe bo zadostovala samo lesena krsta, znotraj premazana s smolo. Kolikor pa obstajajo še same kosti, bo zadostoval majhen lesen zabojček. V vseh primerih pa mora stranka preskrbeti tudi platno v izmeri 300x150 cm.

V zvezi s tem navajamo tudi stroške, ki nastanejo v zvezi s prekopi: prekop pred potekom dobe prekopa velja 35.240 din za vsak posamezni prekop. Stroški za prekop po preteku dobe, to je 10 let, bodo znašali 28.440 din. Če je v enem grobu več pokopanih, se stroški ne spremenijo. Če pa so prekopi iz posameznih grobov po preteku dobe se za vsak nadaljnji prekop stroški zvišajo za 8.920 din. Tako n. pr., bodo znašali stroški prekopa za 2 pokopnika pa preteku let 37.680 din. Za tri prekope znašajo stroški 46.280 din.

Ob prekopi bo možno rezervirati še sosednje prostore za družinske grobove. Vsi zainteresirani za postavitev grobnic na novem pokopališču pa si bodo morali preskrbeti predpisano gradbeno dovoljenje.

KOMUNALNO PODJETJE JESENICE

telovadbo, ki je bila za domačine toliko zanimivejša, ker pri njih ta športna panoga ni nič kaj posebno razvita.

46.567 parov smučí

Delovni kolektiv tovarne športnega orodja Elan v Begunjah na Gorenjskem je menda prvi kolektiv pri nas, ki je že izpolnil letošnji proizvodni plan. Do 17. oktobra so proizvedli 46.747 parov smučí, 19 tisoč parov kovinskih palic, opremili 54 šolskih in drugih telovadnic itd. Letošnji plan podjetja je bil za okrog 8 odstotkov višji kot lanski. Uspeh pa je zlasti pomemben zato, ker jim je uspelo plan izpolniti do dobavnih rokov - sklenjenih po pogodbah. Samo v tem mesecu so odposlali v tujino smučí v vrednosti okoli 100 milijonov dinarjev. Največ izvažajo v Kanado, ZDA, na Švedsko, Norveško, Svico in v nekatere druge evropske dežele. Letos bodo izvozili 70 odstotkov skupne proizvodnje, kar predstavlja vrednost 450 tisoč dolarjev.

V Elanu menijo, da so ti uspehi posledica nagajevanja po delu. Sistem delitve osebnih dohodkov, ki so ga uvedli letošnje leto, določa, da je 70 odstotkov OD odvisno od vloženega dela posameznika. Zaradi tega so uspehi izboljšati tudi kvaliteto in se tako uveljaviti na tujih tržiščih. Med svojimi proizvajalci imajo sedaj tudi nov izdelek - kovinske smučí, ki so jih izdelali Elanovi strokovnjaki. Letos so izvozili okoli 2500 parov teh smučí, prihodnje leto predvidevajo, da jih bodo okoli 6000 parov.

V razgovoru z direktorjem Elana ing. Jožetom Ostrmanom sem

V poslovnih besedah je boroveljski župan obljubil, da bodo vrnili obisk v najkrajšem času. Razen tega pa je izrazil željo, da bi bilo podobnih srečanj čimveč in da bi med Tržičani in Boroveljčani spet razvili tisto medsebojno sodelovanje, ki je bilo pred dvajsetimi in več leti značilno za oba kraja. - B. F.

izvedel tudi to, da bo letos smučarske opreme in sanj dovolj, pripravili pa so tudi nekaj tisoč parov cenejših smučí za šolsko mladino.

Ob koncu še en zanimiv podatek. Od leta 1945 do danes so v Elanu izdelali že 308.684 parov smučí. Če bi jih postavili v vrsto par ob par, bi bila vrsta dolga okoli 618 kilometrov. - J. P.

šahovske novice

Drugo moštvo Šahovskega društva Jesenice je pred dnevi gostovalo v Tolminu in odigralo tamkajšnjimi šahisti dvoboj na osemih deskah z neodločenim rezultatom 4:4.

V Kranju in na Jesenicah se že pripravljajo na tradicionalni šahovski dvoboj mestnih reprezentanc, ki bo tokrat že deseti. Doslej je rezultat dvobojev 5:4 za Kranjčane. Deseto srečanje bo na Jesenicah v novembru.

Okrajna šahovska zveza za Gorenjsko je sklenila, da bodo na letošnjem prvenstvu Gorenjske lahko sodelovali poleg igralcev iz Kranja in z Jesenic tudi vsi prvaki ostalih šahovskih društev in sekcij ne glede na kategorijo. Pogoj bo le, da bodo sekcije in društva do 15. januarja 1962 izvedla svoja prvenstva. - V. K.

Denarja ni

V eni izmed prejšnjih številčk našega lista smo objavili krajši članek o obnem zboru škofojeloške Svobode. Zaradi pomanjkanja prostora takrat nismo mogli našteti nekaterih starih problemov, ki jih je razprava na omenjenem obnem zboru ponovno osvetlila. Predvsem gre tu za pomanjkanje finančnih sredstev. Izkušnje namreč kažejo, da bo treba v prihodnje več denarnih sredstev tudi za gledališko dejavnost. S sedanjimi skromnimi sredstvi ne more igralska družina doseči niti kvantitete niti večje kvalitete.

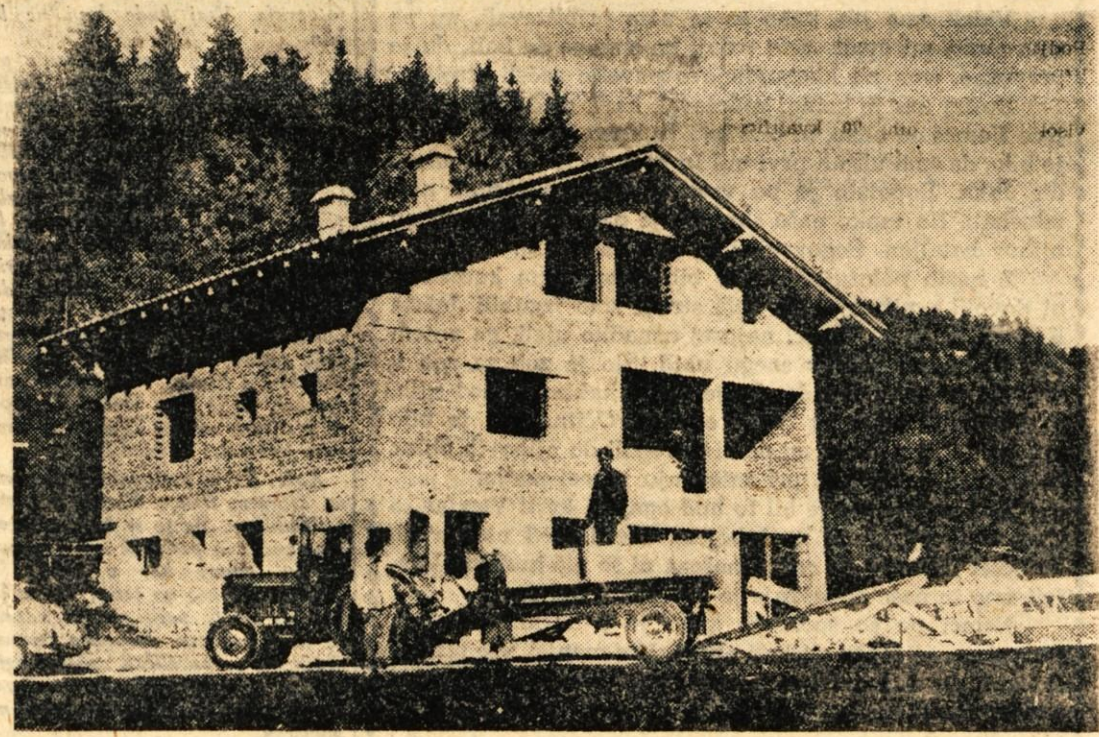
Problem zase je tudi stimulacija režiserjev. Danes že težko najdemo v škofojeloški občini režiserja, ki bi zastopil žrtvoval večji del svojega prostega časa za razvoj domačega gledališča. Zelo verjetno je to problem, ki ga ne kaže obravnavati lokalno, temveč ga je treba posplošiti. Toda to končno tudi ni namen tega sestavka, ki hoče dokazati, da bodo morali biti tudi režiserji za svojo delo primerno nagradjeni. Za vse to pa so spet potrebna denarna sredstva. Z drugimi besedami; vrtno se v začaranem krogu, ki bi ga bilo mogoče razvozlati samo s primernimi dotacijami.

Se ena ugotovitev, mimo katere prav gotovo ne moremo in niti ne smemo. V škofojeloški Svobodi sodeluje vse premože delavcev, čeprav je to društvo namenjeno prav njim. Ta vrzel se bolj ali manj očitno vidi tudi v tem, da letošnjemu občnemu zboru škofojeloške Svobode ni prisostvoval noben predstavnik sindikalnih organizacij, ki bi lahko sklope in priporočila občnega zbora prenesel v tovarne in obrate.

Komorni zbor pojde na Koroško

JESENICE (U.) - Slovenska prosvetna zveza v Celovcu je povabila komorni zbor Svobode »Tone Cufar« na dvodnevno gostovanje na Koroško. Računajo, da bodo jeseniški pevci gostovali na Koroškem zadnjo soboto in nedeljo v oktobru.

GLAS v vsako hišo

Koprivnik nad Bohinjem (M. S.) - Kmetijska zadruga Srednja vas gradi na Koprivniku novo sirarno.

Hans Werner Richter

38

»Koliko strojno je imela vsaka skupina?»

Guehler je spet pogledal kapetana. Sedel je pokonci in njegovi prsti so se poigravali z nožem za papir. Oči je sivo in trdo nameril v Guehlerja. Kazale so sledove prezira.

Guehler je molčal. Pomislil je:

»Za to gre torej. Nasprotnike nacistov degradirajo v izdajalce.«

V očeh svojega nasprotnika je videl prezir.

»No, je dejal oni. »Bo kmalu?«

Guehler je molčal.

»Vprašal sem vas, koliko strojno je imela vsaka skupina!«

»Tri.«

»In koliko brzostrelk?«

»Stiri.«

»In koliko avtomatskih pušk?«

»Sedem.«

Kapetan je vstal in zakašljaj.

»Sedem avtomatskih pušk.« je počasi dejal. »To ne bo držalo.«

Guehler ni ničesar dejal. Molčal je in gledal kapetana naravnost v obraz.

»Koliko težkih strojno je imela vaša četa?«

»Deset.«

»Nemogoče.« je dejal kapetan. »nemogoče.«

»Da.« je dejal Guehler. »bili smo sveže opremljeni.«

Kapetan je spet sedel. Gledal je papirje na mizi in dejal:

»Govorite resnico?«

»Čisto resnico.«

»Tukaj je zemljevid.« je dejal kapetan in potočnil iz predala zemljevid. »Kje so bili vaši položaji?«

Guehler se je sklonil nad zemljevid. Na njem je videl St. Pietro in pred njim hrib, na katerem so bili.

»Pokažite mi hrib!« je dejal kapetan.

Guehler je s prstom počasi drsel po zemljevidu. Roka je odpravala desno od St. Pietra.

»Da.« je dejal Guehler. »tam.«

»In kje je ležala deseta?«

Guehlerjeva roka je spet drsela po zemljevidu. Ustavila se je na vzpetini, daleč na levi od St. Pietra.

»Tam je ležala dvanaesta četa?« je vprašal kapetan.

»Tam.«

»To je nemogoče, tam je bila druga divizija.«

»Ne.«

»Pokažite mi še enkrat, kje ste bili vi.«

Guehler je pokazal neko vzpetino na desni od Cassina.

»Ne.« je dejal kapetan in pokazal na hrib z leve strani prelaza. »Tukaj ste bili.«

Kapetan je pogledal Guehlerja.

»Tam.« je dejal Guehler. »tam je bila neka druga četa.«

Kapetan je stopil za korak nazaj, strogo pogledal Guehlerja in dejal:

»Čemu ne govorite resnice?«

Guehler je skomignil z rameni.

»Zakaj me sprašujete, če veste bolje kakor jaz, gospod kapetan?«

»Misli sem, da vam je kaj do naše zmage?«

Guehler je molčal. Se vedno je stal sredi soke s stisnjenima petama, kakor v pisarni kakine nemške čete. Na kapetanovem čelu, ki je bilo sicer gladko, je opazil majhne gubice.

Potem je dejal:

»Zelim, da bi Hitler izgubil.«

»No, in?« je vprašal kapetan.

»To je notranjepolitična zadeva.«

»Prav gotovo.« je dejal kapetan. »toda ameriška zmaga bo tudi vaša zmaga.«

»Morda... morda bo zmaga in poraz obenem.«

»Za vas?«

»Za vse nasprotnike nacionalsocializma v Nemčiji.«

»In čemu ne govorite resnice?«

»Ker sem nasprotnik nacistov, ne pa izdajalec v vašem smislu.«

»V mojem smislu?«

»v vojaškem, ne političnem smislu.«

Kapetan je zvil zemljevid in ga vrge na mizo.

»Lahko odidete.« je dejal.

Potikal je ob mizo. Vstopil je ameriški vojak, ki je privedel Guehlerja.

»Fridi!« je dejal.

Guehler je dvignil roko k čepici.

Kapetan se je obrnil, ne da bi pozdravil.

XVI.

Ponoči so Guehlerja odpeljali v glavno taborišče.

Za njim so se škipape zaprla velika vrata. Sel je po taboriščni cesti in iskal številko barake, za katero so mu dejali, naj jo poišče. Deževalo je in taboriščna cesta je bila blatna in lepljiva. V barakah so bile luči. Barake so stale ob cesti vse temne, kakor ležeče živali. Stopil je v barako in povprašal po svoji številki. S plašča se je odcejal dež in mu curiljal v škornje. Nasproti mu je bruhnil kiselskast vonj specih ljudi. Sedel je pri vratih in zrl v temno barako. Slišal je, kako se smejejo in šepetajo.

»Kakor da ne bi več spadal k njim.« je pomislil.

Videl je, kako so sedeli in ležali v temi, kakor temne grude zemlje.

»Da.« je dejal nekdo. »in potem me je vprašal, kako se je imenoval bataljonski poveljnik, jaz pa sem dejal, ne vem, in potem je dejal, kaj, ne veste, kako se je imenoval vaš kapetan?« Ničesar ne vem, sem dejal. Potem se je razjuzil in začel kričati:

»Vi ste nacisti! Jaz pa sem mu dejal: »Da, sem.«

»Tako si rekel, kaj?« je vprašal nekdo.

»Pravzaprav ne ravno tako.« je dejal prvi.

Ostali so se smejali.

»Mar sodim k njim?« je pomislil Guehler.

Nekdo je široko odprl vrata barake. Hladen zrak je za trenutek razpršil zadušljiv vzduh, ki je lebdel nad specimi.

»Zaprte vrata, prokleta osraneta!« je nekdo zavpil.

»Guehler, Slovce, Guehler, kaj si prišel k meni?« sta za seboj vrata in zasklajal je, kako otrpela voda s sebe,

PORAŽENI

»Pri nas vam bo lepo.« je dejal. Lepega popoldneva je prišel vojak in dejal: »Pojdite z menoj!« Guehler je šel za njim prek taboriščne ceste. Ko je stopil v sobo, kjer je sedel ameriški kapetan, je pristavil roko k čepici in udaril s petami. Santo mu je povedal, naj pozdravlja strogo vojaško. Kapetan je odzdravil, ne da bi se nasmešnil ali na pogledal. Lital je med papirji, ki so ležali na mizi.

Guehler je stal sredi soke. »Tretja divizija.« je dejal kapetan.

»Da.« je odvrnil Guehler.

Kapetanov glas je zvenel ostro in ukazovalno.

»Niste bili nacionalisti?«

»Ne.«

»Bili ste proti Hitlerju?«

CANKARJEVCI

Poleg drugega terorja SS general Rössener prav na zadnji dan bojov v Poljanski dolini — 27. decembra — odredi, da je končno treba v določenem obmejnem pasu začeti s podiranjem gozda, po nalogu poveljnika žandarmerije polkovnika Handla pa z vso strogostjo po pokrajini pobirajo radijske aparate.

Nedvomno pa so bile najpomembnejše še nadaljnje krepitve iz koncentracije nemških vojakov in predvsem policijskih sil. Cankarjev bataljon, naj bi bil še tako močan, ne bi mogel dolgo odbijati neprestanih nemških napadov. Če bi se z utrujenimi tovariši in sredi snega še dalje zadrževal na tem področju, bi pomenilo isto kot nehoti pomagati sovražniku.

To je pokazal posebno zadnji dan bojov, o katerih Jože Galičič zanimivo pripoveduje tole:

»Takrat sem bil že kurir pri komandirju Jaki Bernardu. Tako sem imel priložnost marsikaj videti in slišati.

27. decembra smo prilezli na vrh Pasje Ravni, kjer je bil že Peterneljev vod. Pri bajti na Pasjem kralju vrh hriba smo potem od daleč ugibali, kaj se godi na Črnem vrhu. Tam je bilo precej premikajočih se točk, videlo se je nejasno, in zato smo sklepali, da je kakšen pogreb. Ko pa se je ozračje zbristilo, smo z daljnogledom ugotovili, da so tiste točke Nemci! Bilo je že popoldne.

Prihajali so v kolonah in ugotovili smo, da lezejo k nam s štirih strani. En njihov bataljon je prišel in pritiskal celo s polhograjske strani, kjer je bila nemško-italijanska meja. Občutili smo, da bi nas z vrhov radi potisnili v dolino, kjer naj bi nas močne zasede potokle. Z vojaške plati gledano, je bil to dober sovražnikov načrt, neke vrste prevara.

Bernard je bil pronicljiv vojak in razen tega nagel v odločitvah. Takoj sem začel raznašati obvestila o smereh nemškega gibanja, o njihovem približevanju in o približnem številu moštva v kolonah.

Tako so naše skupine važne točke zasedle že pred Nemci. Na položaje po vrhovih smo šli tako, da s poti ni bilo mogoče opaziti sledov...

Nemci so bili kmalu za nami in vse je kazalo, da so o smerih, o času in načinu napadanja natančno dogovorjeni. Toda na daleč nismo streljali. Ne bi imelo smisla, škoda je bilo municije in s tem bi se sovražniku odkrili. Ti bi nas zaradi številčne premoči potem lahko načrtno oblegali in obkoljevali. Tako je rekel komandir Jaka.

Videli smo jih, kako so se nam približevali, mi pa smo skriti mirovali. Sele tedaj, ko smo se že bali, da je prepozno, smo na komandirjevo povelje začeli streljati.

Dotlej nas je komaj zadrževal, kajti gledati prodirajoče Nemce od blizu, ni bilo kdo ve kako mikavno! Važno je bilo, da smo užgali prvi mi! In prav to je hotel komandir Jaka. Ropotalo je po vseh robovih, a Nemci niso odnehali. Na vsako našo skupino je napadel najmanj en njihov bataljon. Pogovarjali so se z raketami.

Z naših položajev, ki so bili dobri, nam komandir ni dovolil umikanja. Na naši strani smo izgubili Jožeta Koruzo, ki so ga Nemci najprej nenadno ujeli, ga potem mučili in šele nato v snegu ubili. Slo je zoba za zob v pravem pomenu besede. Če je padel kakšen izmed njih, so ga hoteli na vsak način odvleči. Očitno jim je bilo mnogo do tega, da se mi ne bi dokopali do njihovih oblek in orožja. Zato jih je pri reševanju precej padlo.

Za nas novince je bil to hud ognjeni krst! Vendar so stari cankarjevci že med bojem vnesli med nas misel, da deset Nemcev na enega našega ni še nič hudega! Verjeli smo in naše obnašanje je bilo takoj boljše.

Nemci pa so spoznali, kako je z našimi položaji. Okrog nas so začeli stiskati obroč. Vse manjši, vse tesnejši je bil. Se dobro, da se je temu primerno krčil tudi tisti zimski dan!

Bliže lesnim zalogam

GORENJSKA JE BOGATA Z GOZDOVI — ODPRavo LESA DRAŽI ALPSKI SVET — V JELENDOLU 1.320.000 kub. metrov LESNIH ZALOG — CESTNO OMREŽJE JE DOGRAJENO IN NA VRSTI SO TRAKTORSKE VLEKE

Iz Jelendola, nekdanje RDEČE DOLINE, že leta in leta vsak dan vozijo težki kamioni les. Zaloge ene največje enote Gozdnega gospodarstva Kranj — Jelendol je skoraj neuničljiva. Na površini 3570 ha gozdov je 1.320.000 kub. metrov lesa z letnim prirastkom 18.000 kub. metrov lesne mase, kolikor znaša tudi približna letna poseka. Visoke so te številke in jasno povedo, kolikšno bogastvo je v jelendolskih gozdovih. Zaloge pa so še vedno tolikšne, da dovoljujejo večji posek, kot je prirastek. Vsa leta dostej je bil težek dostop do zaloga, ker ni bilo cestnega omrežja in drugih tehničnih priprav za vlačenje lesa iz gozdov. Toda...

V SOBOTO JE BIL PRAZNIK

Preteklo soboto so bili delavci obrata GG Kranj v Trzinu praznično razpoloženi. Na rokah ni bilo smole, brade so imele obrite in bili so v prazničnih oblekah. Dobro volje je bilo na pretek. Razumljivo —

sobota je bila velik praznik za tamkajšnje gozdarje. Odprli so novo cesto in z njo lesne zaloge Jelendola še bolj približali.

Se leta 1958 je bilo v Jelendolu le 40 odstotkov vseh potrebnih cest. Zaradi tega so bili izredno visoki stroški proizvod-

nje, ker je bil prevoz lesa počasen, zelo naporen. Pomanjkanje cest tudi ni dopuščalo modernizacije eksploatacije gozdov.

CESTE SO DOGRAJENE

Z gradnjo glavne cestne žile je GG Kranj pričel leta 1958. Prvi krampi so zapeli pod Košuto. Cesta Košutnik—Jarek pa je bila dograjena lani. Takoj nato so se lotili gradnje ceste od Jelendola do planine Dovžanke. Otvoritev te ceste — dolge 2,7 km — je bila v soboto. Celotna dolžina novega cestišča znaša skoraj 6,5 km, za gradnjo pa je bilo potrebnih skoraj 60 milijonov dinarjev. S tem je sedaj cestno omrežje v jelendolskih gozdovih zadovoljivo rešeno. Nastali pa so novi pogoji, ki bodo zahtevali novih investicij. Že letos so začeli z urejanjem novih modernejših oblik za odpravljanje lesa iz gozdov. Prav te dni nastaja v Jelendolu prva traktorska vlaka. Drugi del modernizacije! V perspektivi desetih let, bodo uredili letno do 3 km raznih vlak, prvenstveno pa seveda za traktorje-goseničarje. Zaradi alpskega sveta bodo morali ponekod obnoviti tudi konjske vlake, čeprav so te neprimerno dražje od traktor-

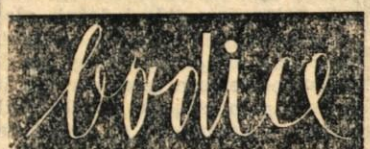
približno 200 odstotkov in raskih. Traktorske so cenejše za zen tega lahko izvozijo iz gozdov 5 do 6-krat več kot konjske vlake. — Končno so traktorske vlake zelo cene, saj je njihova gradnja lahko tudi do 10-krat cenejša od gradnje cest, za katere je v jelendolskih gozdovih potrebnih tudi 15 milijonov dinarjev za izgradnjo enega kilometra ceste.

SAMO ŠTIRI ŽICNICE

Odprava lesa z vlakami do glavnih cest je postavila v ozadje žicnice. Vse kaže, da bodo v jelendolskih gozdovih 4 stalne žicnice dovolj. Valem od tega sta že, in sicer v Drenu potoku in Mantovi, žicnico iz Dovžanke bodo še letos zaradi nove ceste prenesli, prihodnje leto pa bodo postavili še četrto žicnico. Razen tega bodo imeli še dve manjši prenosni motorni žicnici in s tem bi bil perspektivni 10-letni načrt GG Kranj za modernizacijo odpravljanja lesa v Jelendolu zaključen.

SKRB ZA DELAVCE

Odveč bi bilo poudarjati in opisovati naporno delo gozdnih delavcev. Mraz, dež in podobno, zanje ne smejo biti večja ovira. Zato pa GG Kranj vse bolj skrbi za delavce v njihovem prostem času. Letos so že preuredili stari Borno grad v stanovanja. Štirinajst gozdnih delavcev je dobilo nov, lepo urejen dom, za kar pa je podjetje investiralo 30 milijonov dinarjev. — V gradnji je tudi nova gozdarska stanovanjska hiša na Podkušutniku, s katero bo problem stanovanj v Jelendolu za gozdarje v glavnem rešen. Z modernizacijo proizvodnje in ureditvijo ostalih delovnih pogojev, se je torej za jelendolske gozdarje začel nov čas. — B.F.

Ce se nisem v svojih računih uštel, potlej sem našel nov dodaten vir zaslužka. Začel se bom ukvarjati s fotografijo. Slikal bom po naročilu. Predvsem bom skušal za vsako ceno ustreči naročnikom. Mislim, da bo kranjski fotograf na Titovem trgu dobil v meni hudo konkurenco. Svoja naročila bom izvrševal hitro in solidno. Nikakor pa ne tako, kot ta fotograf, ki je že pred dvema mesecema slikal razvite prapore Zveze borcev Kranj, pa še do danes ni izdelal slik. Kljub temu, da naročnik pogosto vprašuje za slike, teh še vedno ni. Fotograf pa zavlada, češ da ima film še vedno v aparatu. Zveza borcev bi film rada odkupila, pa je fotograf mnenja, da je to potrat. Radoveden sem, kam meri s tisto potrat? Če meni, da je potrat slikanje razvite prapore, potlej bi lahko naročniku povedal takoj, da je slikanje prapore potrat in da naj si poiščejo drugega fotografa. Vsaj hude krvi ne bi bilo.

V restavraciji Park v Kranju pa res upoštevajo želje gostov. Poleti se je primerilo, da so postregli gostu z mlačnim pivom. Seveda so gostje zmrdovali in se pritoževali. Kdo bo pa pil poleti sparno pivo, ko si vendar vsakdo želi mrzle pijače. Vidite, pa so pritožbe te zalegle. Zdaj postrežejo s tako mrzlim pivom, da mu pri priči primrzne jezik na nebo. Mislite, da pretiravam? Kar poskusite, pa boste videli. Prav, da so začeli upoštevati želje gostov, mislim pa, da so prišli navzkriž s časom. Vsak čas bo november, pa je zato vseeno, če pivo ni pretirano mrzlo. Zdaj pa le vzemite steklenice iz hladilnika!

Kaže, da je poslovavnica Lesnine na Titovem trgu v Kranju v stiski s skladiščem. Pa so se tisti iz trgovine znašli in postavili sobne in kuhinjske omare kar v vežo. Se vedno bolje kot na cesto. Vse bi še bilo, če ne bi pasje mrcine kazale za tisto pohištvo prevelike vneme. Menda so se naveličali zakovati ogle hiš, pa so se spravili nad pohištvo. Sprememba se prileže — samo ne pohištvo.

Zaupno povedano: že celo več-

nost se nisem pošteno okopal. Pa kaže, da se še lep čas ne bom. Kaj morem, če pa je ljudsko kopališče na Stari cesti v Kranju še vedno zaprto; kopalno kad doma mi je pa rja prežrla. Prijazno naj uprčam tiste, ki skrbje za edino javno kopališče v Kranju: »Kdaj se bom lahko spet pošteno očedil?« Pa brez zamere.

Pozdravlja vas Bodičar.

JESENICE (M.Z.) — Tu se je preteklo nedeljo okrog 17.30 ure pripetila nenavadna prometna nesreča. 60-letna Smolejeva mama z Jesenic se je hotela naučiti šofirati. Z avtomobilom, v katerem so bili še njena hčerka in hčerkin mož, se je učila voziti za »čufarjevim gledališčem«. Zaletela se je v drog z napisom, ki je opozarjal, da je v tej smeri prepad visok okoli 4 metre. Smoletova je hotela pritisniti na zavoro, da bi se izognila še hušji nesreči, a se je pri tem zmotila. Pritisnila je na plin in odneslo jo je čez prepad proti železnici. Ko je hčerkin mož videl, kaj se dogaja, je v trenutku skočil iz avtomobila in zato se mu k sreči ni nič zgodilo. Avtomobil pa je zdrvel naprej na »nos« (tako vedo povedati očividci), potem se je prevrnil na streho in obličal. Mati in hčerka sta bili teže poškodovani in so obe takoj prepeljali v bolnišnico. V ponedeljek pa so razbit avtomobil pomagali odstraniti otroci.

NESREČE

SRNA POVZROČILA NESREČO

Prometne nesreče so včasih lahko posledica višje sile ali slučajja, kakor temu pravimo, in ne samo nepredvidnosti pri vožnji. Takšno prometno nesrečo je sinoči okoli 6. ure zvečer zakrivila srna, ki je na odseku ceste med Kranjem in Naklom prečkala cesto. Divjad je pritekla iz teme naravnost pod avto. Zaradi močnega udarca in precejšnje hitrosti voznik osebnega avtomobila, v katerem sta bila dva potnika, ni mogel ničesar ukreniti. Zival mu je prišla pod kolesa in povzročila, da je vozilo začelo zanašati. Avtomobil se ni obdržal na cesti in je z bočne strani priletel v bližnje drevo. Vozilo je precej raztolčeno, škode v trenutku, ko to poročamo, še niso ugotovili, oba potnika iz Ljubljane pa sta ostala nepoškodovana.

SMRTNA NESREČA V ŽELEZARNI

V torek, 17. oktobra ob 10.15 uri, je prišlo v Železarni na Jesenicah — obrat Javornik, do obratne nesreče, ki je terjala življenje 32-letnega železarja Stanka Jalna iz Roden pri Begunjah. Nesreča se je primerila v oddelku za lahke proge. Pri valjanju je proga napravila zanko, ki se ji pokojni Jalen ni mogel več izogniti. Zaradi železa ga je oplazilo po nogah in mu jih hudo ožgalo. Kljub temu, da so ponesrečenca takoj prepeljali v jeseniško bolnišnico in mu z operativnim posegom hoteli rešiti življenje, je bilo prepozno. Zaradi opeklin in hude izgube krvi je ponesrečenec umrl.

Povsod enake težave

Lancovo, Srednja Dobrava (M.S.) — Vaška aktivna LMS na Lancovem in na Srednji Dobravi sta imela letni konferenci med prvimi v radovljiški občini. Na konferencah, ki sta bili preteklo soboto, so mladinci govorili o pripravah na občinsko konferenco in na kongres ter se pogovorili o nekaterih težavah, ki ovirajo uspešnejše delo. Ker imajo v obeh krajih skoraj enake težave, lahko o njih spregovorimo kar v istem sestavku.

Razen tega, da mladinci nimajo primernega prostora za delo v

okviru svoje organizacije, je vedno težje tudi zaradi pomanjkanja sposobnega kadra za mladinske voditelje. Najbolj pereče je to, da je večina mladincev vključena tudi v tovarniške aktivne in se potem upravičeno ali neupravičeno izgovarja na delo, ki ga opravlja v teh aktivih. Mnogi mladinci so bili mnenja, da bi morali zaposleni mladini posvečati več pozornosti delu v svojih vaseh.

Na obeh vaških konferencah so mladinci sprejeli sklep, da bodo poiskali nove oblike dela in nove

načine sodelovanja z drugimi krajevnimi organizacijami. Doslej se je namreč velikokrat dogajalo, da so bili mladinci zaželeni predvsem takrat, ko je bilo treba okrasiti prireditvene prostore, postaviti mlaže ali pri kakšnem drugem tehničnem opravilu.

NAŠ RAZGOVOR

»Vpis občinskega posojila za ureditev družbenih prostorov poteka doslej nadvse zadovoljivo.« nam je začel pripovedovati predsednik komisije za vpis občinskega posojila pri ObLO Trzin, Jože Roblek. »To lahko trdim na osnovi rezultatov, ki so jih posamezne komisije dosegle na terenu ali pa v sindikalnih podružnicah. Ker pa na naša akcija traja šele en teden, še nimamo točnih rezultatov, kolikšno vsoto so občani že prispevali za občinsko posojilo.«

»Kje so doslej vpisali še največ občinskega posojila?«

»Dosedanji podatki so precej različni. Kar zadeva gospodarske organizacije, je doslej vsekar na prvem mestu »Peko«. Delavski svet te tovarne je pred dnevi sprejel sklep, da bo dal v ta namen dva milijona dinarjev. Kolikšno vsoto bodo

vpisale ostale gospodarske organizacije, še nimamo podatkov, čeprav vemo, da so ponekod o tem vprašanju že razpravljali.

Zvelikim razumevanjem so se posojila lotili v sindikalnih podružnicah, saj so skoraj že v vseh zaključili z vpisom. Doslej vse kaže, da se bodo naša predvidevanja uresničila in da bo povprečno vsak član indikata vpisal za občinsko posojilo okoli dva tisoč dinarjev.

S precejšnjim uspehom opravljajo svoje delo tudi komisije za vpis občinskega posojila na terenu. Najbolj pa so se doslej izkazali v Spodnji Bistrici (Trajhabu), čeprav tvorijo pretežno

večino prebivalcev upokojenel. V tem predelu je namreč kar 26 upokojenel in prav ti so doslej z velikim razumevanjem zbrali že nad 50 tisoč dinarjev.

»Ste naleteli pri dosedanjem delu na kakšne večje ovire?«

»Večjih ovir doslej nismo imeli, vendar pa imamo večkrat precej preglaavlje, ker še nimamo

članov, ki se določeno opredelijo, kakaj so namenili posojilo. Stevilni v BPT pa so pripisali, da naj bo porabljeno njihovo posojilo za dom na Koverju (le-ta je na prvem mestu), če se bodo tudi Koverjani dobro izkazali. Opombe dopolnjujejo, češ — tam so dobro situirani kmetje, ki znajo tudi nam svoje prideleke dobro zaračunati.

Skratka, bojazen da bi z vpisom občinskega posojila doživeli neuspeh, je bila povsem neupravičena. Že v prvem tednu se je pokazalo, da občani razumejo svoje potrebe in da so pripravljeni dejansko tudi sami pomagati pri reševanju perečega problema družbenih prostorov. In če bo akcija potekala tako uspešno tudi v prihodnjih dneh, bo ObLO SZDL lahko povsem izpeljal svoj predvideni načrt.

— B. Fajon

Po kratki zahrbtni bolezni nas je zapustil naš dobi ljubljani skrbni mož, oče, stari oče, brat, stric

CIRIL MOHOR

ravnatelj hranilnice in posojilnice v pokoju

Na poslednjo pot ga bomo spremili v četrtek, 26. oktobra ob 16. uri, izpred križišča na kranjsko pokopališče.

Zalujoča žena Ivanka, sin Mirko z družino, hčerka Mimica z družino, bratje, sestre in ostalo sorodstvo

Zg. Besnica, Kranj, 24. oktobra 1961

DOSLEJ ZADOVOLJIVO

Obveznic. Če ne zamerite, vam moram povedati, da je tega kriva vaša tiskarna, ki nam še ni dotiskala tiskovine. Zlasti na poslednji listi številni občani radi takoj dal demar, tega pa seveda ni mogoče, ker ne morejo v zameno dobiti potrdil — obveznic.

»Bi nam v zvezi z vpisom posojila lahko povedali še kakšno zanimivost?«

»Prav gotovo je teh precej. Občutek pa imam, da so najbolj pozitivne nekatere opombe ob-

dobro zaračunati. Skratka, bojazen da bi z vpisom občinskega posojila doživeli neuspeh, je bila povsem neupravičena. Že v prvem tednu se je pokazalo, da občani razumejo svoje potrebe in da so pripravljeni dejansko tudi sami pomagati pri reševanju perečega problema družbenih prostorov. In če bo akcija potekala tako uspešno tudi v prihodnjih dneh, bo ObLO SZDL lahko povsem izpeljal svoj predvideni načrt.

— B. Fajon